

روز قضا

دوشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۳
<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANDAILY.COM
🌐 FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

شورای عالی فضای مجازی در دولت پزشکیان چگونه فضای مجازی را ضابطه‌مند خواهد کرد؟

توپ اینترنت در زمین دولت

در طی سال‌های اخیر و با توجه به تاثیر غیرقابل انکار فضای مجازی بر مدیریت بحران‌های اجتماعی ایران توسط دولت‌های غربی قانونگذاری مدیریت این فضا به یکی از دغدغه‌های اصلی دولت‌های ایران تبدیل شده است. در همین راستا کش‌وقوس‌های فراوانی به خاطر قانونگذاری فضای مجازی ذیل عنوان طرح صیانت در مجلس یازدهم به وجود آمد که نهایتاً این دعواهایی نتیجه ماند و مساله قانونگذاری به شورای عالی فضای مجازی سپرده شد. با محکم شدن صندلی پزشکیان به‌عنوان رئیس دولت چهاردهم، اکنون بار دیگر مساله قانونگذاری فضای مجازی به مطالبه تبدیل شده است. دهم شهریورماه مسعود پزشکیان در گفت‌وگوی ویژه خبری در پاسخ به این مطالبه اعلام کرد که برای به نتیجه رسیدن قانونی برای فضای مجازی و فراهم کردن بستر حضور مردم باید در شورای عالی فضای مجازی نتیجه‌گیری شود. این پیشنهاد روز گذشته با حمایت رئیس مجلس مواجه شد. محمدباقر قالیباف با مورد اشاره قرار دادن تاکید رهبر انقلاب مبنی بر حکمرانی قانونمند در فضای مجازی تدوین نقشه‌راهی در این زمینه را در شورای عالی فضای مجازی به‌عنوان نهاد تخصصی ذی ربط و هیات دولت ضروری دانست و اعلام کرد در صورتی‌که تصویب قوانین ضروری باشد؛ مجلس لایحه مورد نظر را با فوریت به کمیسیون‌های مربوط ارجاع می‌دهد. این اظهارات به این معنی است که قالیباف مسئولیت تدوین قوانین راه‌به دولت سپرده و برای مجلس صرف‌انقش بررسی‌کننده لایحه ارائه شده را قائل است. این مساله از این جنبه که دولت در نهایت مجری طرح است کمک می‌کند تا هم طرح پخته و قابل اجرایی تدوین شود و هم حواسی گذاشته تکرار نشود. البته یک چالش نیز وجود دارد. آخرین باری که مسئولیت قانونگذاری به شورای عالی فضای مجازی سپرده شد خروجی دقیقی از آن بیرون نیامد و هیچ کسی هم حاضر نشد انتقاداتی را که به کند شدن سرعت اینترنت و فیلترینگ بی ضابطه وارد می‌شود، گرد گرفته و پاسخ دهد. از آنجایی که رؤسای فوه مجریه و مقننه بار دیگر بر نقش شورای عالی فضای مجازی تاکید کرده‌اند اکنون این مطالبه وجود دارد که این شورامشقی متفاوت با گذشته اتخاذ کرده و در مورد ایراد‌های احتمالی که به لوایح تدوین شده و نحوه اجرای آن وارد می‌شود؛ نسبت به گذشته پاسخگوتر عمل کند.

- تنظیم لایحه توسط دولت به اجرا کمک می‌کند**

اگرچه وعده پزشکیان مبنی بر تدوین قانون در فضای مجازی اکنون برای عملی شدن نیاز به ورود جدی و ارائه لوایح در این باره دارد اما حتی اگر پزشکیان چنین وعده‌ای نیز نمی‌داد، ورود دولت به جهت اشرافی که بر مسائل اجرایی دارد برای پخته‌تر کردن قانون امری ضروری است. از این جهت درک به وجود آمده مبنی بر قانونگذاری توسط دولت، درونمایه مثبت را تداعی می‌کند. فضای مجازی با سرعت پیشرفتش، آن زمانی بهتر مدیریت می‌شود که توسط متخصصان مورد بررسی قرار گرفته و با در نظرگرفتن تراز اجرایی کشور برای آن محدودیت و چهارچوب تعریف شود. این دو پیش شرط، ورود کارشناسانی از خود دولت را به امری بدیهی تبدیل می‌کند.

- طراحی و اجرا توسط یک نهاد از دعوای جلوگیری می‌کند**

سابقه بررسی طرح صیانت و تلاش برای حکمرانی در فضای مجازی به قدری پیچیدگی دارد که هرگونه طرح ولایحه‌ای در مورد آن بانبوهی از انتقادات مختلف مواجه می‌شود. لذا برای پاسخ دادن به منتقدان باید یک پشتوانه تخصصی و یک پشتوانه اجرایی قوی وجود داشته باشد تا هم انتقادات بگیری شود و هم در پیچ‌وخم اداری کشور اجرای آن مغلط نماند. در غیر صورت دعوای‌های شکل گرفته گریزی جز به حاشیه‌بازندن هرگونه ایده‌ای را در مقابل طراحان نمی‌گذارد. لذا منوط کردن حکمرانی فضای مجازی به ارائه لایحه از جانب دولت علاوه‌بر پخته‌تر کردن قوانین هرگونه دعوای احتمالی را خنثی کرده و فرصت مناسبی برای اجرای آن فراهم می‌آورد.

درباره هشدارها علیه انتصابات رادیکال

تلاش برای نجات وفاق

یکی از افرادی که اخیراً در سازمان محیط زیست مسئولیت گرفته نیز دیده می‌شود. علاوه‌براین در یکی از انتصابات‌هایی که در روزرت راه و شهرسازی اتفاق افتاده هم نام فردی به چشم می‌خورد که در جریان اتفاقات سال۸۸ حضور و نقش آفرینی داشته است. جدای از این، در میان انتصاب‌هایی که اخیراً در شورای اطلاع‌رسانی دولت صورت گرفته نیز فردی حضور دارد که پیش از این به خاطر اقدامات خلاف امنیت ملی او «انتشار محتوای خلاف غیرت عمومی به‌نزدان محکوم شده‌بود. نکته مهمی که برخی در رابطه با این دست از انتصابات مطرح می‌کنند، ارتباط این افراد با یکی از معاونان رئیس‌جمهور است.

- به خطر افتادن وفاق در انتصاب مدیران میانی؟**

روز شنبه، مهدی فضایی، عضو دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب در یادداشتی به برخی از این انتصابات اشاره کرد و نوشت: «پس از رای اعتماد کامل مجلس به کابینه پزشکیان، شاهد برخی مواضع از سوی برخی چهره‌های سیاسی جریان موسوم به اصلاحات و انتصابات در برخی دستگاه‌ها هستیم که بی‌انگرسو و نفاهم در مفهوم وفاق است.» مهدی فضایی در ادامه به این موضوع اشاره کرد که «اشتباه محاسباتی» جریان موسوم به اصلاحات، اتخاذ مواضع زیاده‌خواهانه، و «گستاخی درباره فتنه ۸۸، و عرض کردن جای جلال و شهید، کمکی به وفاق نمی‌کند و» این مفهوم ارزشمند را مورد آسیب قرار می‌دهد.» فضایی البته در ادامه نوشت که لازم است دولت، چهارچوب وفاق را به‌طور شفاف مشخص‌کند تا مفهوم وفاق همچون توپی، سرگردان وسط میدان سیاست رها نشود؛ تا هرکس که از راه برسد، به آن ضربه وارد کند و به سرگردانی آن بیفزاید. محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس نیز روز گذشته در جلسه صحن علنی مجلس ضمن بیان اینکه مجلس، موفقیت دولت‌راه‌موفقیت نظام مردم‌م‌می‌داند، به انتصاب‌های اخیر دولت اشاره کرد و گفت: «در راستای تعامل صحیح دولت و مجلس ضروری است انتصابات رده‌های میانی هیات‌دولت نیز در چهارچوب اصولی که رئیس‌جمهور تحت عنوان وفاق ذکر کرده‌اند، صورت‌گیرد.» نکته مهم درباره تاکید امروز رئیس مجلس این است که تاکید و اشاره قالیباف به برخی از انتصابات دولت در شرایطی صورت گرفته که رئیس مجلس در جریان رای اعتماد به

وجود مرجع مشخص به شنیده‌شدن انتقاد‌های انجام‌د
هر زمان که یک ایده اجرایی با چالش مواجه شود بسیاری از طراحان و مجریان برای سلب مسئولیت از خود تا حد ممکن تقصیر را به گردن هم می‌اندازند تا هزینه اجتماعی ایجاد شده جایگاه آنها را متزلزل نکند. این چالش به‌ویژه در مورد حکمرانی فضای مجازی که در افکار عمومی به فیلترینگ معنی شده بیشتر احساس می‌شود؛ چراکه با هر اعتراضی بسیاری از عوامل ممکن است بدون توجه به درست یا غلط بودن انتقاد از پاسخگویی‌شانه خالی کنند. در این صورت نکات مثبت به‌راحتی ذبح شده و نکات منفی نیز هیچ وقت برای پخته شدن و اصلاح وضعیت مورد بحث و کنکاش قرار نمی‌گیرند. طراحی و اجرای قانون توسط یک مرجع باعث می‌شود تا تکلیف منتقدان مشخص شده و صدای انتقاد و پیشنهادشان بین دستگاه‌های مختلف پاس‌کاری نشود.

- از ظرفیت پاسخگویی استفاده شود**

اگرچه وجود نهادی مشخص در حوزه قانونگذاری امکان پاسخگویی را بالای برد اما این امر زمانی محقق می‌شود که نهاد تعیین شده جایگاهی برای افکار عمومی قائل بوده و برای سرمایه اجتماعی که در نتیجه عدم افول پیدا می‌کند دل بسوزاند. در تجربه‌های پیشین مجلس و دولت بارها اعلام کرده بودند که مرجع تصمیم‌گیری در مورد فضای مجازی، شورای عالی فضای مجازی است. همین امر باب فرار از پاسخگویی را برای مقامات دولتی و نمایندگان که در این باره مورد سوال قرار می‌گرفتند، فراهم آورده بود. در شورای عالی فضای مجازی نیز هیچ فردی به‌عنوان پاسخگو در مقابل سوالات منتقدان قرار نگرفت. مقامات دولتی نیز درحالی‌با محول کردن مسئولیت به شورای عالی فضای مجازی از پاسخگویی طفره می‌رفتند که عمده کرسی‌های این شورا را در اختیار داشتند. لذا سپردن کار به شورای عالی فضای مجازی از جنبه پاسخگویی این شورا ایجاد نگرانی می‌کند؛ چراکه علی‌رغم مستقل بودن این نهاد ماهیت ترکیبی اعضای آن همچنان باب فرار از پاسخگویی را برای دولتی‌ها و نمایندگان مجلسی که عضو آندند، فراهم می‌آورد. این توقع می‌رود تا در صورت تداوم بگیری قانونگذاری در حوزه حکمرانی فضای مجازی در شورای عالی فضای مجازی رویکرد‌های غیرمسئولانه گذشته کنار گذاشته شده و چهره‌هایی به‌عنوان نماینده این شورا برای پاسخگویی و اقعان افکار عمومی تعیین شوند. در غیر این صورت اگر قانونی هم به تصویب برسد، فشار اجتماعی ایجادشده کارایی آن را کاهش داده یا حداقل برای ساختار حکمرانی ظرفیت بحران‌تولید می‌کند.

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

کابینه تلاش کرد تا امنیای اصلی در مواجهه بهارستان با گزینه‌های پیشنهادی دولت برتحقق وفاق میان دولت و مجلس متمرکز شود و اجازه‌دهد تا این شائبه ایجادشود که مجلس به خاطر تفاوت سلیقه سیاسی‌ای که با دولت دارد، به دنبال تسویه حساب است. به همین خاطر نیز اظهار نظر اخیر رئیس مجلس درباره انتصابات در دولت را نمی‌توان در گریه انتقاداتی قرار داد که رنگ‌وبوی تسویه حساب سیاسی دارند. به نظر می‌رسد دولت می‌بایست، این انتقادات را در چهارچوب به خطر افتادن وفاق جدی بگیرد. علاوه‌بر این مهدی فضایی بر این موضوع تاکید کرد که دولت باید برای جلوگیری از وارد شدن آسیب به شعار و گفتمان اصلی دولت، آن را تبیین کند تا مجالی برای سوءاستفاده از آن فراهم نشود. در وهله اول می‌بایست به این موضوع توجه کرد که این توصیه‌هانه برای فشار وارد کردن به دولت و نه تسویه حساب سیاسی، بلکه برای کمک به دولت برای جلوگیری از منحرف شدن مسیر آن صورت گرفته. علاوه‌بر این گوشزد کردن خطراتی که متوجه دولت است نه از جانب یک تحلیلگر سیاسی بلکه از جانب یکی از اعضای منسوب به دفتر رهبری مطرح می‌شود که نشان می‌دهد، خطری که انتصابات اینچنینی برای دولت فراهم می‌کند، جدی است و می‌تواند دردسره‌ای زیادی برای دولت به همراه بیآورد.

- خطر زمین خوردن وفاق با سهم خواهی‌ها**

در روزهایی که اعضای رادیکال جبهه اصلاحات، دولت رئیس‌جمهور را به خاطر اینکه تمام گزینه‌های مورد نظر آنها در کابینه قرار نگرفته، مورد انتقاد قرار می‌دادند و برای اینکه تمام گزینه‌های کمیته‌های پیشنهادی هم در کابینه حضور نداشتند، موجی از انتقاد از جانب اصلاحات به دولت سرزایر شد. آنچه از سمت برخی از افراد نزدیک به دولت مطرح می‌شود این بود که قرار است، در انتصاب معاونان و دیگر رده‌های مدیریتی گزینه‌های مطلوب اصلاحات قرار بگیرند. حال‌در مورد انتصاب مدیران میانی دولت، به نظر می‌رسد سهم خواهی اصلاح طلبان در انتصاب برخی از مدیران منجر به حکم گرفتن برخی از افراد در مناصب میانی شده‌که البته کم حاشیه‌نیز نیستند. نکته مهم این‌که علاوه‌بر انتصاب مدیران میانی بر اساس اصل گرایش سیاسی و اصلاح طلبی به نظر می‌رسد حتی به توصیه اصلی

دستگاه‌های امنیتی خارجی نیز برای ایفای نقش در آن از طریق فضای مجازی

فعال شوند ممکن است کشور بار دیگر ناچار به اعمال محدودیت‌های گسترده بر فضای مجازی شود، یعنی همان مسیری که دولت‌های دوازدهم و سیزدهم پیش از این طی کرده‌اند. هرچقدر در موقعیت‌های غیربحرانی با روش‌های عقلانی برای جلوگیری از تشدید بحران برنامه ریزی شده و آمادگی کسب شود در روز میباد نیاز به برخورد‌های سختگیرانه کمتر احساس شده و کشور در دام رویکرد‌های افراطی خواسته و ناخواسته گرفتار نمی‌شود. آمادگی پیشینی باعث می‌شود تا اگر در مواقع بحرانی رویکرد‌های سختگیرانه الزام آور شد برای کنترل موقت فضا و بازگشت به روال عادی نیز امکان برنامه ریزی وجود داشته باشد و لاا تکرار رویکرد‌های «یک بام و دو هوا»ی، در مواجهه با فیلترینگ اپلیکیشن‌ها تداوم پیدا کرده و افزایش اعتراضات و انتقادات افکار عمومی نیز همچنین.

- اهرم‌های اقتصادی، قدرت سیاست‌ورزی**

به حکمرانی فضای مجازی می‌دهد

بسیاری از مداخلان فیلترینگ با مثال زدن ترکیه به‌عنوان کشوری که توانسته با شرکت‌هایی همچون متا وارد تعامل شده و رویکرد‌های آنها را جهت‌دهی کند، استدلال می‌کنند که ایران نیز با فیلترینگ این شبکه خواهد توانست آنها را به پایبندی به قوانین ایران وادار کند همان‌طور که کشور ترکیه پس از حذف تصاویر اسماعیل هنیه با فیلترینگ اینستاگرام توانست این کار را بکند اما این مساله تفاوت‌هایی با فضای ایران دارد. مهم‌ترین این تفاوت‌ها به انتفاع اقتصادی پلتفرم‌ها از بازار ترکیه بازمی‌گردد. بخش عمده‌ای از درآمد شبکه‌های اجتماعی به تبلیغات بازمی‌گردد. به‌طور مثال اینستاگرام و یوتیوب از شرکت‌های ترکیه‌ای بابت ببیننده‌ای که تبلیغات آنها را دنبال می‌کند، پول می‌گیرند. حال آنکه ایران به دلیل تحریم‌ها از این ظرفیت محروم مانده است. از طرفی پلتفرم‌ها حاضر نیستند تحریم‌های ایران و ترس از تحریم شدن توسط دولت‌های غربی در اثر فعالیت در بازار ایران حاضر به تعامل تبلیغاتی با پلتفرم‌ها در مورد مخاطب ایرانی نیستند. در نتیجه شبکه‌های اجتماعی خارجی از بازار ایران منفعتی نبرده و به همین دلیل نیز با دست‌بازتری در کمپین‌های ضد ایرانی مشارکت می‌کنند. لذا اگر قرار است در زمینه قانونمندسازی فضای مجازی تصمیم‌گیری شود این تصمیم‌گیری نباید با نگاه تک‌بعدی به الگوی‌های رفتاری سایر کشورها و بدون توجه به اتمسفر سیاسی و اقتصادی‌ای که ایران در آن قرار دارد، صورت‌گیرد.

<div> <div>📺</div> <div>📻</div> </div> <div> شماره ۴۲۲۹ </div>
<div><div>📖</div></div>
FARHIKHTEGANONLINE

رئیس‌جمهور درباره انتصاب‌ها گفته بود «انتصاب‌ها باید بر مبنای شایستگی باشد و باید از انتصاب بر مبنای فشار سیاسی و نسبی جلوگیری کرد» نیز عمل‌ننده است. سهم خواهی اصلاح طلبان را دیکال منجر شده چهره‌هایی در مناصب مدیریتی منصوب‌شوند که سابقه بازا داشت و اقدام علیه امنیت ملی و واکنش‌های تندوتیز در جریان ناآرامی‌ها داش‌اشند. برخی از این انتصاب‌ها حتی با واکنش برخی از چهره‌های نزدیک به دولت نیز همراه شد. پیش از این البته اصلاح طلبان، تلاش می‌کردند با کلیه‌واژه وفاق دولت را مورد انتقاد قرار دهند و این‌طور القا کنند تا زمانی که گزینه‌های مدنظر آنها در دولت حضور نداشته باشند یا مطالبات آنها اصل قرار نگیرد، اساساً وفاق محقق نشده‌است. در همین رابطه می‌بایست به این نکته توجه داشت که اگر برخی سهم خواهی‌ها بر دولت غلبه پیدا کند، نتیجه این می‌شود که صرفاً مجالی برای حضور افرادی فراهم خواهد شد که اصلی‌ترین ملاک برای شایستگی آنها نزدیک بودن شان به جناح و گروه و سلاطین سیاسی خواهد بود، امری که آسیب مستقیم آن متوجه مسیر دولت در چهار سال آینده خواهد شد و روی کارایی و کیفیت آن تاثیر خواهد گذاشت. از طرفی حضور برخی از این افراد که سوابق روشنی در انجام برخی اقدامات علیه امنیت کشور دارند، اصل وفاق را هم که مورد توجه و نظر دولت است، مورد خدشه قرار می‌دهد و این احتمال وجود دارد که حتی مانع تحقق وفاق در گام اول و در درون دولت شود. نکته‌ای که بهتر است دولت در ماه‌های ابتدایی فعالیت خود به آن توجه داشته باشد اینکه اصول اساسی شعار دولت، متر و معیارها و مواردی را تعریف و تبیین کند که ذیل مفهوم وفاق مدنظر دولت است. امری که هم منجر به جلوگیری از سوءاستفاده چهره‌های رادیکال درون اصلاح طلبی می‌شود و امکان وارد کردن فشار به دولت از این طریق را فراهم نمی‌آورد، هم باعث می‌شود افکار عمومی درک دقیق‌تری از شعار دولت داشته باشند و آن را فراتر از یک شعار فهم کنند. باید توجه داشت اگر دولت در ماه‌های ابتدایی وسواس لازم در انتصابات و توجه به رعایت اصل این موضوع در گام اول رانداشته باشد، کنش این چهره‌های رادیکال منجر به وارد شدن ضربه کاری به وفاق می‌شود و در بهترین حالت، وفاق ملی تنها در حد شعار باقی می‌ماند و در بدترین حالت نیز به ضد خود تبدیل می‌شود.